Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä Yleisradio Oy:stä annetun lain (jäljempänä myös yleisradiolaki) muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sanotun lain 7 §:ää niin, että siinä tarkennettaisiin Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän sääntelyä. Ehdotuksen tavoitteena on muuttaa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän määrittelyä niin, että se olisi EU:n valtiontukisääntelyn mukainen. Euroopan komission kanssa käytyihin keskusteluihin perustuen liikenne- ja viestintäministeriö on pyrkinyt muotoilemaan ehdotukset siten, että ne rajoittaisivat Yleisradio Oy:n tekstimuotoisen sisällön julkaisemista EU:n valtiontukisääntelyn edellyttämällä tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

EU:n valtiontukisääntelyä koskevat huomiot

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää esitystä EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta perusteltuna, sillä komissio on Medialiiton vireille paneman kanteluasian käsittelyn yhteydessä katsonut, että voimassa olevan yleisradiolain 7 §:n mukainen julkisen palvelun tehtävän määritelmä ei ole riittävän tarkka sen osalta, sisältyykö siihen tekstimuotoisten journalististen verkkosisältöjen tuottaminen eikä se näin ollen täytä kaikilta osin valtiontukisääntöjen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan annetun komission tiedonannon (2009/C 257/01) mukaisia edellytyksiä. Työ- ja elinkeinoministeriö on ollut mukana komission kanssa käydyissä valtiontukiasian epäviralliseen menettelyyn kuuluvissa keskusteluissa. Suomen viranomaiset ovat saaneet komissiolta alustavan näkemyksen, jonka mukaan yleisradiolain 7 §:ään ehdotetut muutokset täyttävät EU:n valtiontukisääntelyn vaatimukset.

Kilpailulain säännösten huomioon ottaminen

Työ- ja elinkeinoministeriön esitysluonnoksesta antamassa lausunnossa kiinnitettiin huomiota siihen, että esitysluonnoksessa ollutta ehdotusta yleisradiolain 7 §:n muuttamisesta tulisi arvioida EU:n valtiontukisääntelyn lisäksi myös kilpailulain (948/2011) 4 a luvun säännösten näkökulmasta, sillä Yleisradio Oy:n toiminnassa saattaa olla kyse sanotussa luvussa tarkoitetusta toiminnasta. Työ ja elinkeinoministeriö on pitänyt tässä suhteessa tärkeänä muun muassa sitä, että yleisradiolain 7 §:n 3 momentin poikkeukset, joiden osalta Yleisradio voisi pykälän 1 momentissa säädetystä lähtökohdasta poiketen tarjota tekstimuotoisia sisältöjä ilman, että niiden tulee liittyä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun, ovat tarkkarajaisia.

Eduskunnalle annetun esityksen perustelujen mukaan ehdotettu yleisradiolain 7 §:n 3 momentin luettelo on tyhjentävä ja poikkeuksia tulee tulkita suppeasti. Poikkeusten suppeaa tulkintaa voidaan pitää kannatettavana kilpailulain 4 a luvun säännösten näkökulmasta. Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että kilpailulain 4 a luvun näkökulmasta yleisradiolain 7 §:n 3 momentin luettelon 5 kohdan kulttuuriin liittyviä tekstisisältöjä koskeva poikkeus vaikuttaisi mahdollistavan melko laajan poikkeamisen yleisradiolain 7 §:n 1 momentin lähtökohdasta.

Iiro Ihanamäki
Erityisasiantuntija